

A nosa vida...en positivo? II

Vulnerabilidade social en adolescentes

8 de ABRIL

Charla sobre
a lei do Menor.
Arela. Programa
Katorce-18.

11 h.

Centro Sociocultural
das Fontiñas.
Alumnado de 4º de
ESO do IES Antonio
Fraguas.

21 de ABRIL

**JAVIER URRÁ: CONFERENCIA "SER JOVEN
HOY"**

11 h. Centro Sociocultural das Fontiñas.

**Alumnado de 6º de Primaria do CEIP Monte dos Postes
e do CEIP de Fontiñas.**

Alumnado de 1º de ESO do IES Antonio Fraguas.

17 h. Pazo de Congressos.

**Alumnado de 6º de Primaria e alumnado de ESO dos
centros educativos da cidade, previa inscrición.**

INDICE

	Páxs.
1. Título	3
2. Xustificación	3
3. Obxectivos	14
4. Destinatarios	14
5. Metodoloxía e actividades	15
6. Recursos humanos	15
7. Recursos técnicos e materiais	16
8. Coste económico	18
9. Seguimento e avaliación	19
10. Anexos	15

I.- TITULO.

A nosa vida en positivo?, 2ª edición. “Vulnerabilidade social en adolescentes”.

II.- XUSTIFICACIÓN.

Dende hai mais de quince anos, as entidades socioeducativas do barrio de Fontiñas, adoptamos unha perspectiva de traballo coordinado, en rede, que non obviou a esfera asistencial (de cobertura de necesidades básicas e de facer efectivos os dereitos constitucionais que asiste a cada cidadán), pero que incide nos ámbitos preventivos e de integración.

No traballo comunitario levado a cabo, tivo especial incidencia a intervención co colectivo infantoxuvenil, polas circunstancias sociais¹ que caracterizaban á zona, e co obxectivo claro de tentar mellorar as situacións familiares e as circunstancias sociais que afectaban a este grupo de idade.

Liñas de intervención dirixida sa frear o absentismo escolar e a mellorar a convivencia nas familias e no contorno comunitario foron os piares que sostíñan as xuntanza de barrio.

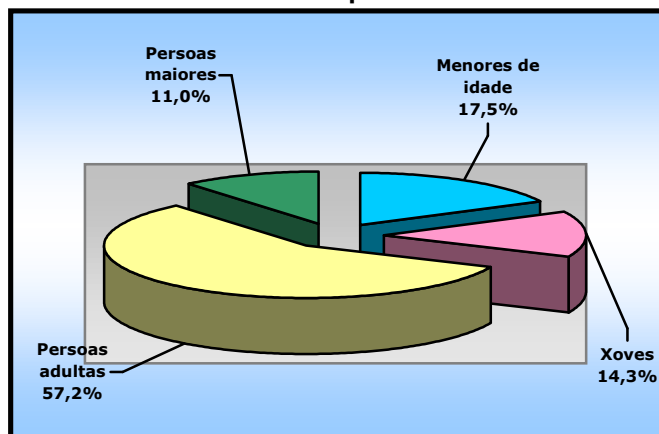
Pero, en vintedous anos de existencia, as características sociais do barrio experimentaron notables cambios. Segue tendo unha pirámide poboacional xove (aínda que menos), na que o reemprazo

xeracional está garantizado, pero o colectivo de persoas maiores irrompe con forza no espectro social. As condicións xeográficas do barrio e a configuración urbanística son as que condicionaron e seguen condicionando a realidade social; Fontiñas caracterízase pola súa accesibilidade; aínda que todo é susceptible de melloras, si se pode afirmar que un dos barrios que reúne elementos e factores para facilitar a vida de calquera persoa que presente limitacións ou dificultades de mobilidade.

¹ No ano 2000, estabamos a falar dunha poboación nova, moi nova, que se contrapoñía cun municipio galego que, como a maioría, se viña caracterizando por un avellentamento progresivo. Así, o evidenciaba un 25 % de poboación pertencente ao colectivo infantil e un 1,5 % de poboación maior de 65 anos. Moitas variables sustentaban esta realidade: un barrio aínda novo, con unidades de convivencia nas que os cabezas de familia contaban cunha idade que oscilaba entre os 30 e os 40 anos, familias numerosas (relacionado coa adxudicación de vivendas de promoción pública), etc.

Gráfico nº 1: Distribución da poboación do barrio de Fontiñas pola variable idade.

Fonte: Información facilitada polo Padrón Municipal; datos traballados dende a UTS Fontiñas, maio 2012.

Retomando a idea expresada do párrafo anterior, o reempazo xeneracional está garantizado ao alcanzar o colectivo dos mais novos o 17,5 % da poboación e o dos maiores, o 11 %, existindo unha diferenza entre ambos de mais do 6 %.

Táboa nº 1: Distribución da poboación por colectivos de idade.

	Nº	% V
MENORES DE IDADE ²	1697	17,5%
XOVES ³	1388	14,3%
ADULTOS ⁴	5535	57,2%
PERSOAS MAIORES ⁵	1064	11,0%
TOTAL	9684	100%

Fonte: Información facilitada polo Padrón Municipal; datos traballados dende a UTS Fontiñas, maio 2012.

² O concepto de menor de idade é un concepto xurídico relativo. Menor de idade é a persoa que non alcanzou a maioría de idade, entendendo esta desde o Dereito como o momento da incorporación das persoas á plenitude da vida xurídica con plena capacidade de obrar nos campos civil-administrativo, político, laboral e penal. Dentro desta vida xurídica nos atopamos cunha dobre dimensión deste concepto, por unha parte a Constitución Española no art. 12 di «Os españois son maiores de idade aos 18 anos». Tamén no Código Civil, o art. 315 di «A maioría de idade comeza aos 18 anos cumpridos». Non é así noutros ámbitos como o penal ou o laboral, onde se establece a maioría de idade aos 16 anos. No documento que se está a elaborar, tomarase o establecido na Carta Magna e no Código Civil.

³ A clasificación ou definición seguindo criterios puramente temporais ou cronolóxicos mostrase hoxe en día arbitraria e insuficiente, xa que a xuventude é un proceso que engloba aspectos como a madurez física, social e psicolóxica da persoa, a educación, a incorporación ao mercado laboral, a autonomía e a independencia que poden conlevar a formación dun novo núcleo familiar, así como a construción dunha identidade propia que son dificilmente clasificables en apartados cronolóxicos. Ademais el concepto xuventude defire dun país a outro e mesmamente dun contexto socioeconómico a outro. Non obstante, no documento que se está a elaborar vaise seguir, con matices, o establecido pola Organización Mundial da Saúde no ano 2000, considerando como "xuventude plena", o período temporal comprendido entre os 19 e os 29 anos.

⁴ Etapa da vida comprendida entre os 30 e os 64 anos de idade.

⁵ A terceira idade comeza, socioloxicamente, aos 65 anos de idade; é previsible que o retraso da idade de xubilación vaia introducindo paulatinamente variacións neste concepto. A maior esperanza de vida existente no día de hoxe, fai que xa falemos de "cuarta idade", como as persoas maiores de 80 anos.

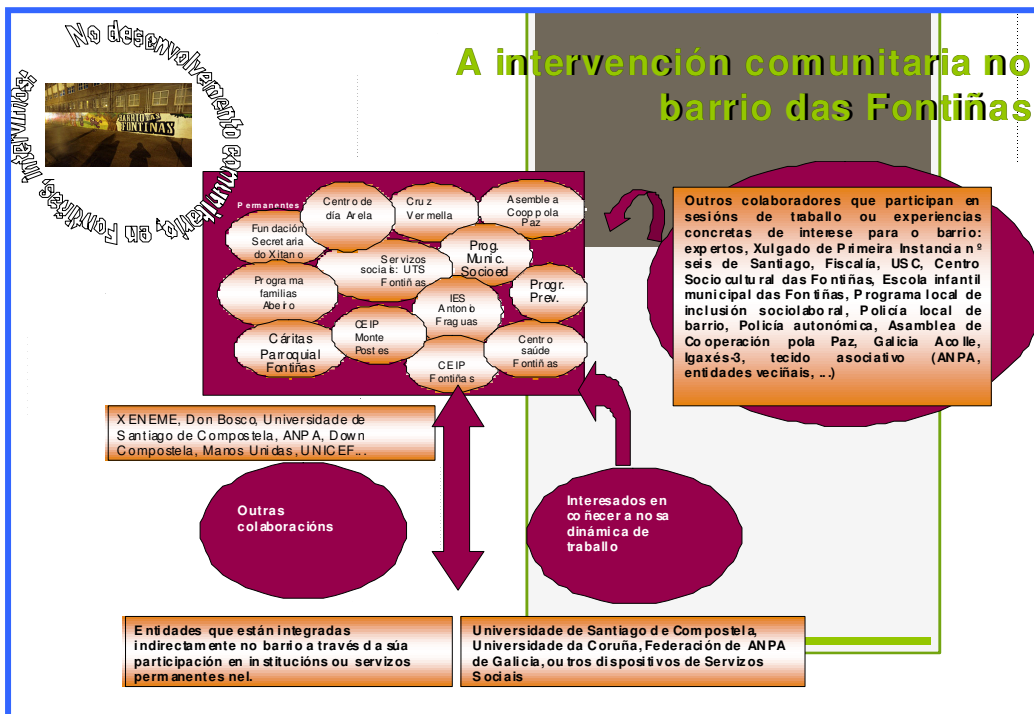
A pesar do traballo realizado, non exento de logros, si houbo casos (evidentemente os menos, e en cifras, moi pouco significativos) nos que rapazas e rapaces se “*quedaron no camiño*”; adolescentes que, froito das súas circunstancias, remataron en centros de reeducación ou, incluso, na súa maioría de idade, en centros penitenciarios.

Fontiñas, un barrio aínda novo, pero cunha importante traxectoria vital, esixe ás entidades socioeducativas da zona unha “parada no camiño”, na que se puidera reflexionar sobre a realidade social do barrio, cales son as súas necesidades actuais, cales son as súas potencialidades (que tamén as hai) e cales son as liñas de intervención que deben marcar a actuación dos distintos servizos públicos e entidades sociais nos vindeiros anos. Traballar con obxectivos reais é sinónimo de rigor técnico e profesional, de eficacia e de eficiencia. Realízase así, por parte da UTS Fontiñas (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios), o *II Diagnóstico Comunitario*⁶ da zona (ano 2012), contando coa estreita colaboración de tódalas entidades educativas, sanitarias e sociais do barrio, e dando cumprimento ao establecido no art. 11.b da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia: a elaboración dun plan de intervención comunitario, acorde coas necesidades detectadas no diagnóstico social.

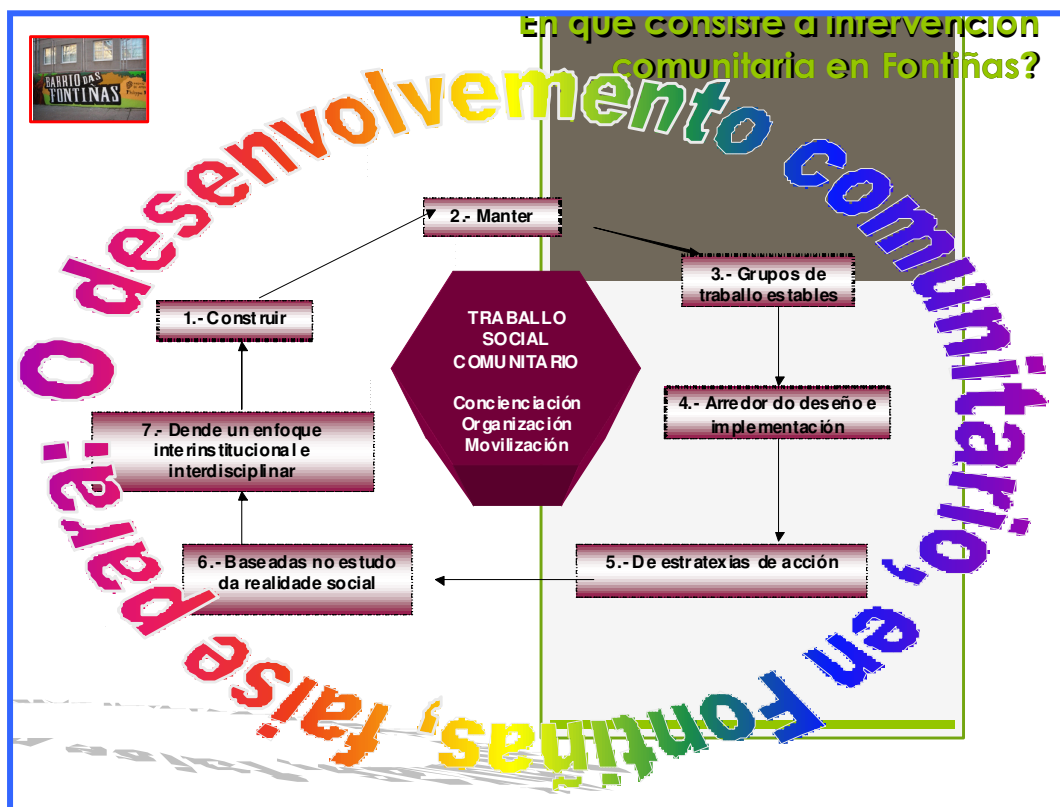

Fonte: UTS Fontiñas (Servizos Sociais Comunitarios) e Departamento de Orientación do IES Antonio Fraguas, 2012.

⁶ Pódese visualizar e consultar o Diagnóstico Comunitario de Fontiñas na web municipal www.compostelaintegra.org

Fonte: UTS Fontiñas (Servizos Sociais Comunitarios) e Departamento de Orientación do IES Antonio Fraguas, 2015.

Fonte: II Diagnostico Comunitario. UTS Fontiñas (Servizos Sociais Comunitarios), 2012.

Non hai que esquecer que os fins da intervención dos Servizos Sociais Comunitarios non deben ser exclusivamente asistencialistas (si ben hai que traballar para a cobertura das necesidades básicas da cidadanía), senón que debe dar un paso adiante, incidindo na prevención e na integración no contorno comunitario (non dende a asimilación senón dende a pertenza a un barrio, dende a convivencia positiva da súa veciñanza, respectando as diferenzas de cada quen).

Ben, pois tendo presente todo isto, dende o Punto de Atención de Servizos Sociais de Fontiñas, o Programa municipal Socioeducativo, o Programa municipal de Prevención (estes tres dispositivos pertencentes á Concellería da Área de Servizos Sociais) e o IES Antonio Fraguas, contando coa colaboración das restantes entidades do barrio, preténdese levar a cabo un proxecto formativo, dirixido basicamente a adolescentes, con idades comprendidas entre os 12 e o 16 anos, no que se puidera traballar con eles (dun xeito educativo dinámico e aberto) aspectos inherentes a situacións de vulnerabilidade ou de risco social, conxugados con reflexións técnicas e aplicacións prácticas.

Este proxecto, cun claro enfoque preventivo, enmarcaríase nas seguintes liñas de intervención:

- ✦ **Liña nº 13 do Diagnóstico Comunitario:** Deseño e implementación de proxectos formativos para a xuventude.

- ✦ **Liña nº 18 do Diagnóstico Comunitario:** Intervención integral, dende o ámbito escolar e social, con menores para previr situacións de risco social.

E, incluso, viría a reforzar a intervención que se está levando a cabo en materia de absentismo escolar e de mellorar a convivencia no contorno comunitario, minguando a presenza de elementos de risco e de condutas asociais.

Sería un proxecto que se fundamenta tanto en aspectos vinculados á prevención primaria como secundaria.

Fonte: UTS Fontiñas – Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela.

No primeiro dos casos (prevención primaria) as accións formativas que se leven a cabo teñen como obxecto a prevención da aparición de condutas antisociais en poboación que aínda non presenta esta problemática; serían actividades dirixidas a adolescentes, en xeral, que pretenden asegurar o seu normal desenvolvemento.

No segundo (prevención secundaria), diríxese a adolescentes que amosan algún signo de condutas disruptivas e preténdese minguar factores de risco.

Este proxecto tamén se liga cos contidos establecidos nas liñas de actuación municipais de prevención de drogas. Así, neste eido, hai un ámbito referido á prevención comunitaria, tendo como destinatarios á totalidade da poboación, tratando de favorecer a integración social de todas as persoas. A actuación comunitaria é unha estratexia metodolóxica que busca comprometer e coordinar a todos os colectivos que forman a comunidade e que, entre todos, se poidan realizar aportacións na prevención de drogodependencias.

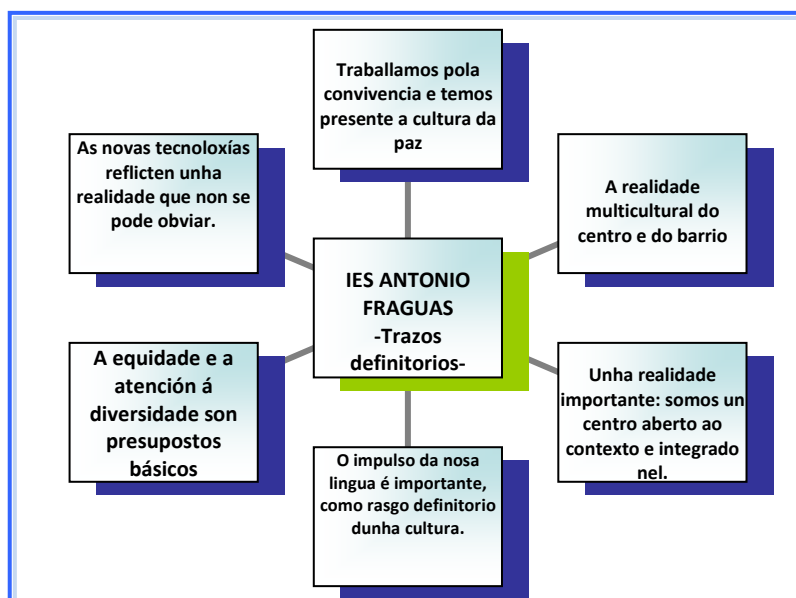

Fonte: UTS Fontiñas (Servizos Sociais Comunitarios) e Departamento de Orientación do IES Antonio Fraguas, 2015.

O ámbito educativo, a través do IES Antonio Fraguas, é copartícipe de tódalas accións comunitarias que afectan ao colectivo infanto-xuvenil. Así, é preciso facer as seguintes consideracións con respecto á posta en marcha desta proposta, pois son moitos os aspectos que unha actividade formativa destas características pode desenvolver.

En 1º lugar, e a nivel xeral, todos aqueles elementos relacionados co proxecto educativo do centro (PEC) como son a mellora da convivencia, a apertura ó contexto, a realidade plural e multicultural, etc, integrados nunha forma ampla e flexible de entender a educación en valores. Algúns deles quedan reflectidos na figura seguinte.

Fonte: *Trazos de identidade do IES Antonio Fraguas* (Proxecto Educativo, Plan de Convivencia), 2013.

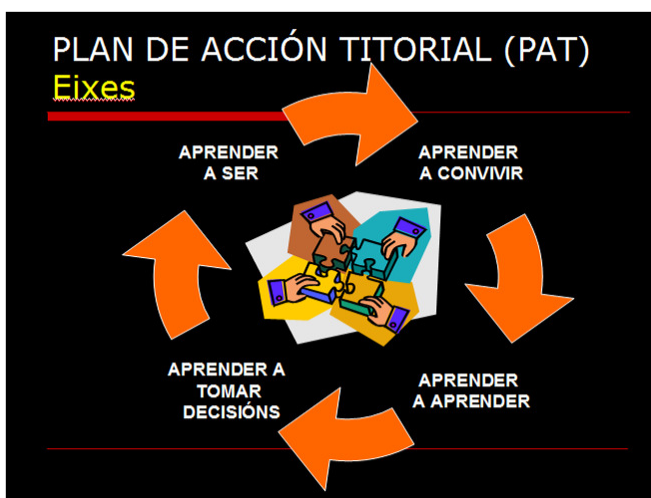
Ademais, dende o Departamento de Orientación, catalizador e dinamizador de moitas das propostas de tipo colaborativo no centro, e de traballo en rede no barrio, séguese un modelo de intervención sociopsicopedagóxico que ten a prevención mediante programas, como una liña habitual de actuación nos diferentes ámbitos que abrangue.

Fonte: *Departamento de Orientación IES Antonio Fraguas*, 2013

É por isto que tanto no Proxecto Educativo, como no Plan de Acción Titorial e no Plan de Convivencia cobran sentido as sinerxías que se establecen cando falamos de cuestións como: a educación do alumnado como persoas e como futuros cidadáns, e por suposto, a información e a formación cara situacións de vulnerabilidade. Sen esquecer, certamente, as reflexións técnicas e morais que aos profesionais poden suscitarlos.

Fonte: Departamento de Orientación IES Antonio Fraguas, ANO 2013

En 2º lugar, e a un nivel de concreción máis específico, podemos falar non só da integración curricular nas tarefas propias da acción titorial senón tamén nas áreas curriculares, como por exemplo nas materias do Departamento de Filosofía, tales como Educación para a cidadanía de 2º de ESO, Educación Ético-Cívica de 4º, Filosofía e Cidadanía de 1º de Bacharelato e Filosofía do Dereito de 2º Bacharelato.

Esta conexión curricular permite integrar propostas coma estas nas dinámicas de centro. Desta forma, os obxectivos e contidos educativos a desenvolver poden ser abordados non só academicamente nas aulas, senón tamén a outro nivel diferente, no contacto con expertos en ditos ámbitos como é o caso de Arela ou de Jvier Urra. Contar coa presenza destes profesionais dota dun valor incuestionable a experiencia.

No ano 2013, enmarcándose dentro das accións comunitarias preestablecidas no II Diagnóstico Comunitario do Barrio de Fontiñas, deseñouse o proxecto “A nosa vida en positivo?: Vulnerabilidade social en adolescentes e mozos”. Proxecto que foi deseñado e implementado dende a UTS Fontiñas e o IES Antonio Fraguas e no que se traballou aspectos relacionados coa protección social do menor, a súa responsabilidade penal e, mesmamente, exemplos prácticos da consecuencia da cronificación de condutas disociais. Este proxecto foi avaliado de xeito moi positivo por todo o alumnado e demais asistentes ao mesmo, solicitando nos cuestionarios de avaliación que se repetiran accións similares. A forma habitual de traballar a partir de modelos de avaliación participativa, permítenos coñecer

opinións, intereses e inquedanzas dos participantes. Tratar de darlles unha resposta, con esta nova edición de A nosa vida... en positivo? é ademais unha grande satisfacción.

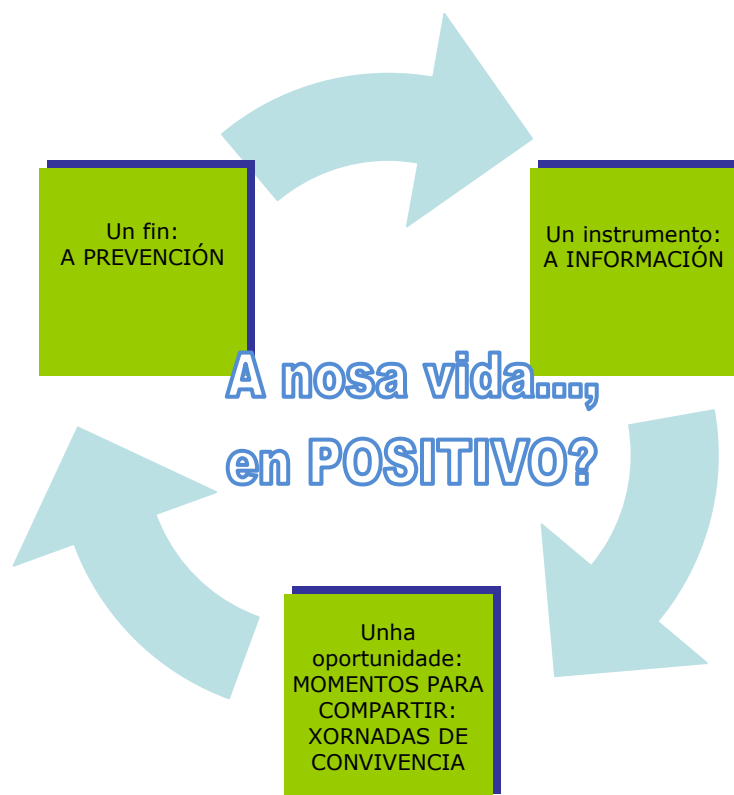

A nosa vida en positivo?, 1ª edición. Barrio de Fontiñas, ano 2013.

Pois ben, recollendo ese testigo lanzado polo propio alumnado, as iniciativas do Departamento de Orientación do IES Antonio Fraguas, as aportacións das restantes entidades sociais do barrio e ten

presente a función⁷ dos Servizos Sociais Comunitarios no que refire á atención de menores en situación de risco e/ou conflito social, decídese retomar o Proxecto “A nosa vida en positivo?”, dándolle un novo enfoque e incorporando igualmente as aportacións facilitadas dende o Programa municipal socioeducativo e o Programa municipal de prevención.

Fonte: UTS Fontiñas – Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela, 2013.

As entidades socioeducativas do barrio de Fontiñas implementamos pois unha nova edición do proxecto e, dado o seu interese e a elevada valoración do primeiro proxecto, consideramos procedente compartir o mesmo coas restantes entidades do termo municipal.

⁷ Función dos Servizos Sociais Comunitarios, entre outras, a “...atención a menores en situación de risco ou conflito social, mediante programas orientados á atención psicosocial, intervención socioeducativa, formación en habilidades sociais ou outros que contribúan á súa integración familiar e comunitaria” (art. 26.h do Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regula os Servizos Sociais Comunitarios).

Novo enfoque do Proxecto "A nosa vida en positivo?"

Fonte: UTS Fontiñas – Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela, 2015.

III.- OBXECTIVOS.

III.1.- Dirixidos aos adolescentes:

- ✦ Coñecer os dereitos e obrigas que asiste a todo menor.
- ✦ Aprender a exercitar os dereitos de forma responsable, respectando sempre o que está “ao teu carón”.
- ✦ Poñer de manifesto as consecuencias, dende un punto de vista legal, de determinadas condutas.
- ✦ Coñecer as institucións que velan polos dereitos do menor e pola súa protección.
- ✦ Fomentar a participación dos adolescentes na vida comunitaria.
- ✦ Desenvolver consciencias críticas sobre o seu modo de actuar e proceder.
- ✦ Desenvolver contidos curriculares (proprios de certas materias educativas) cunha metodoloxía innovadora e participativa.
- ✦ Desenvolver nos adolescentes a reflexión e actitude crítica

III.2.- Dirixidas a persoal técnico do ámbito socioeducativo:

- ✦ Analizar, definir e clarificar as normas de actuación co colectivo infanto-xuvenil.
- ✦ Incrementar o coñecemento sobre os recursos existentes relacionados coas situacións de vulnerabilidade social que afectan aos menores.
- ✦ Fortalecer as pontes entre a institución escolar e a comunidade
- ✦ Seguir a consolidar o traballo en rede iniciado no ano 1998.

IV.- DESTINATARIOS.

O proxecto desglósase en tres partes:

- ✦ Un obradoiro que versa sobre a Lei do Menor, dirixido a alumnado de 4º da ESO do IES Antonio Fraguas (idade: 16 anos).
- ✦ Conferencia “Ser joven hoy”, dirixida a alumnado de 6º de Educación Primaria dos CEIP Fontiñas e Monte dos Postes, e 1º de ESO do IES Antonio Fraguas (idades: 12-13 anos).
- ✦ O proxecto comunitario de Fontiñas ábrese ás restantes entidades socioeducativas do municipio coa conferencia “Ser joven hoy”, dirixida a alumnado de 6º de Educación Primaria a 4º da ESO de calquera centro educativo do municipio de Santiago de Compostela (idades: 12-16 anos).

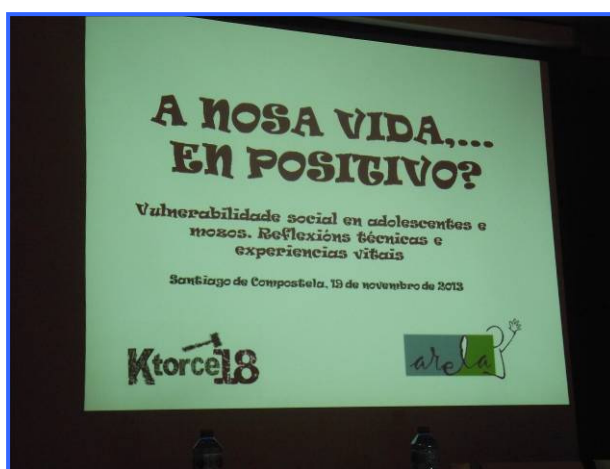

Na actividade final se incorporarán profesionais do ámbito socioeducativo, pertencentes ás distintas redes comunitarias do municipio. Asemade, os profesionais de Servizos Sociais valorarán a oportunidade de que participen adolescentes ou familias, que polas súas circunstancias persoais, poidan beneficiarse dos contidos a abordar.

V.- METODOLOXÍA E ACTIVIDADES. CRONOGRAMA.

As **actuacións previstas** son as seguintes:

1.- Obradoiro, realizado pola **Asociación Arela** no que, dun xeito didáctico, dinámico e asequible, se estudie pormenorizadamente a **Lei 5/2000, de responsabilidade penal do menor**. Este obradoiro levarase a cabo o 8 de abril de 2015, no Centro Sociocultural das Fontiñas, de 11 a 12,30 horas. Acudirá alumnado de 4º da ESO, que supón un total de 90 alumnos e 11 profesores.

2.- Conferencia “Ser joven hoy”, impartido por Don Javier Urrea Portillo⁸. Esta conferencia terá lugar o 21 de abril de 2015, no Centro Sociocultural das Fontiñas, de 11 a 12,30 horas. Acudirá alumnado de 6º de Educación Primaria do CEIP Fontiñas e Monte dos Postes, así como 1º de ESO no IES Antonio Fraguas.

⁸ Psicólogo Forense da Fiscalía do Tribunal Superior de Xustiza e Xulgados de Menores de Madrid (en excedencia voluntaria). Dr. en Psicoloxía con a especialidade de Clínica. Pedagogo Terapeuta. Psicólogo especialista en Psicoterapia. Presidente da Asociación Iberoamericana de Psicoloxía Xurídica. Experiencia docente en varias Universidades. Durante anos traballou con mozos con condutas asociais no Centro Piloto Nacional de Reforma de Cuenca. Saltou á escena pública cando en 1996 foi nomeado Defensor do menor da Comunidade de Madrid, posto que mantivo ata 2001. Foi chamado como experto pólo Congreso e o Senado do noso país, así como representou a España en foros internacionais, como Nacións Unidas e o Parlamento Europeo. Foi Presidente da Rede Europea de Defensores do Menor (1999-2001).

3.- A rede comunitaria do barrio de Fontiñas abre a súa programación ás restantes entidades socioeducativas do municipio coa conferencia “Ser joven hoy”, impartida por Don Javier Urra. Esta conferencia terá lugar o 21 de abril de 2015, de 17 a 18,30 horas, no Pazo de Congressos de Santiago de Compostela. Acudirá alumnado de 6º de Educación Primaria e de ESO dos diferentes centros educativos da cidade. Tamén se facilitará a participación das entidades sociais do municipio que estean interesadas na mesma.

VI.- RECURSOS HUMANOS.

- ✦ Traballadoras sociais da UTS Fontiñas (Servizos Sociais Comunitarios do Concello de Santiago de Compostela).
- ✦ Educadora social do Programa municipal socioeducativo (Servizos Sociais Comunitarios do Concello de Santiago de Compostela).
- ✦ Psicólogo – técnico do Programa municipal de Prevención (Servizos Sociais Comunitarios do Concello de Santiago de Compostela).
- ✦ Orientadora do IES Antonio Fraguas.

Asemade, participarán representantes da Asociación Arela (co programa Ktorce-18) e Don Javier Urra Portillo (psicólogo forense na Fiscalía do Tribunal Superior de Xustiza e nos Xulgados de Menores de Madrid).

VII.- RECURSOS TÉCNICOS E MATERIAIS.

- *Previo:*

- 📄 **Elaboración do proxecto:** a cargo da orientadora do IES Antonio Fraguas, das traballadoras sociais da UTS Fontiñas e da educadora social do Programa municipal socioeducativo (estes dous últimos dispositivos pertencentes aos Servizos Sociais Comunitarios do Concello de Santiago de Compostela). Incorporáanse aportacións realizadas polo técnico municipal de prevención, para vincular o contido deste proxecto con este programa.
- 📄 **Contacto con Arela:** a cargo da orientadora do IES Antonio Fraguas.

- **Contacto con Don Javier Urra:** a cargo do psicólogo do Programa municipal de Prevención.
- **Xestión dos espazos e equipamentos:**
 - **Centro sociocultural de Fontiñas:** a cargo das traballadoras sociais da UTS Fontiñas e do propio persoal do centro. Dado que para a actividade do día 21 de abril é preciso contar cunha dotación aproximada de 200-210 sillas e deste número non se dispón no mencionado centro sociocultural, previa autorización do Xefe de Servizo correspondente, procederase ao traslado das mesmas dende o Centro Sociocultural de Vite, contando colaboración de Protección Civil municipal (xestión realizada polo psicólogo do Programa de Prevención).
 - **Palacio de Congresos de Santiago de Compostela:** a cargo da educadora social do Programa municipal socioeducativo.
- **Cartel para a difusión:** elaborado pola orientadora do IES Antonio Fraguas.
- **Impresión** do cartel, tríptico e cartel; distribución e difusión: a cargo de cada unha das entidades pertencentes á rede comunitaria do barrio de Fontiñas. Os carteis para o día da xornada serán a cargo das traballadoras sociais e da educadora social do Programa municipal Socioeducativo, así como da orientadora do IES Antonio Fraguas.
- **Deseño da folia de avaliación** a cargo da orientadora do IES Antonio Fraguas, das traballadoras sociais da UTS Fontiñas e da educadora social do Programa municipal socioeducativo.
- **Impresión** da folia de avaliación a cargo da educadora social do Programa municipal socioeducativo.
- **Financiación do proxecto**, a cargo do Programa de Prevención de Drogas e Hábitos de Vida Saúdables (Concellería da Área de Servizos Sociais).
- **Información individualizada a centros educativos e entidades sociais** a cargo das educadoras sociais do Programa municipal socioeducativo, traballadoras sociais da

UTS Fontiñas e técnico municipal de prevención. Reforzada esta xestión pola orientadora do IES Antonio Fraguas.

- ▣ **Control de inscricións** a cargo das educadoras sociais do Programa municipal socioeducativo.

- *Durante a Actividade:*

- ▣ **Para as actividades levadas a cabo nas instalacións do Centro Sociocultural das Fontiñas:**

- Mesas para poñentes (Centro sociocultural das Fontiñas).
- Cadeiras (Centro sociocultural das Fontiñas e de Vite).
- Carteis divulgativos da actividade (IES Antonio Fraguas, Servizos Sociais Comunitarios).
- Cámara de fotos e video (Servizos Sociais Comunitarios, IES Antonio Fraguas, AGARESO).
- Portátil (Servizos Sociais Comunitarios).
- Proxector (Servizos Sociais Comunitarios, Centro Sociocultural das Fontiñas).
- Pantalla de proxección (Centro Sociocultural das Fontiñas).
- Equipo de son e megafonía (Centro Sociocultural das Fontiñas).
- Cuestionarios de avaliación (IES Antonio Fraguas, CEIP Fontiñas, CEIP Monte dos Postes, Servizos Sociais Comunitarios).

- ▣ **Para a actividade levada a cabo nas instalacións do Palacio de Congresos de Santiago de Compostela:**

- Mesas para poñentes (Palacio de Congresos).
- Cadeiras (Palacio de Congresos).

VIII.- COSTE ECONÓMICO.

O coste inicialmente previsto da actividade desglósase do seguinte xeito:

- ✂ Asociación Arela: 50 €.
- ✂ Conferencias de Don Javier Urra: 1815,00 €.

A **financiación do proxecto**, a cargo do Programa de Prevención de Drogas e Hábitos de Vida Saudables (Concellería da Área de Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela).

IX.- AVALIACIÓN.

	ASPECTO A AVALIAR	INDICADORES
AVALIACIÓN CUANTITATIVA	Organización e implementación	Nº de profesionais encargados da elaboración e organización do Proxecto
		Nº de profesionais que difunde o Proxecto
		Nº de profesionais que participan nos obradoiros
		Nº de profesionais que participan na Mesa Redonda
	Impacto e participación	Nº de alumnado que participan nos obradoiros / nº de alumnado previsto
		Nº de alumnado que participan na mesa redonda / nº de alumnado previsto
Nº de profesionais asistentes do eido educativo		
Nº de profesionais asistentes do eido social		
AVALIACIÓN CUALITATIVA	Valoración do alumnado, a través da enquisas:	Grao de utilidade da información recibida
		Valoración dos profesionais que levaron a cabo os obradoiros
		Propostas de mellora e suxestións

Documento elaborado por:

- ✦ **Eva María González Santiago**, traballadora social da UTS Fontiñas (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela).
- ✦ **María Jesús Viqueira Pérez**, traballadora social da UTS Fontiñas (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela).
- ✦ **Margarita Vázquez Teo**, educadora social do Programa municipal Socioeducativo (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela).
- ✦ **Jorge Carballido Salgado**, psicólogo – prevención de drogas (pertencente aos Servizos Sociais Comunitarios do Concello de Santiago de Compostela).
- ✦ **Dolores Sanz Lobo**, orientadora do Departamento de Orientación do IES Antonio Fraguas.

Agradecendo a participación de Arela e de Don Javier Urra.